

## Politieke Markt

Vergadering van 6 juni 2023

Beleid en Uitvoering - Team Economie en  
Recreatie

---

### **Adviesnota 'Regio Zwolle stapt door - Meerjarige agenda 2024-2028'**

#### **Auteur**

Nickie de Vries

#### **Overlegd met**

Rene Sturre, Marjo Koldeweij, Marco de Graaf

#### **Portefeuillehouder**

B. Harmsma

#### **Samenvatting**

Voor u ligt de nieuwe agenda 'Regio Zwolle stapt door – meerjarige agenda 2024-2028' van Regio Zwolle. (Zie bijlage 1: Meerjarige Agenda Regio Zwolle).

Zoals aangekondigd door Regio Zwolle tijdens de werkvergadering op 21 maart jl., ligt deze voor bij de colleges en raden om vastgesteld te worden, met bijbehorende begroting. Tijdens de werkvergadering is de gemeenteraad op de belangrijkste punten meegenomen in wat Regio Zwolle doet, wat het oplevert en is er een doorkijk geweest naar deze agenda. (Zie bijlage: Presentatie Regio Zwolle).

Steenwijkerland wil graag mee met deze ambitieuze agenda. We zijn binnen de regio al een sterke partner die op enkele thema's actief mee doet met de basis-dienstverlening van Regio Zwolle. Maar ook op specifieke thema's, zoals bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsmarktaanpak waarin we voorloper zijn. De twee projecten die een plek hebben gekregen in de vorige Regio Deal (European Wetland Centre en Station Steenwijk). De uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie voor Steenwijk. En de samenwerking met Regio Zwolle bij de ontwikkelingen rond de Kazerne vanuit de Human Capital Agenda van Regio Zwolle.

Steenwijkerland wil graag mee met deze ambitieuze agenda om deze kansen te benutten. Het college stemt dan ook in met de nieuwe agenda van de Regio Zwolle. Om de raad hier een positie in te geven en de raad te betrekken stellen we tijdens deze politieke markt enkele adviesvragen die we meenemen in de verder uitwerking. De bijbehorende begroting van de agenda, met verhoogde bijdrage, is meegenomen in de claims voor de perspectiefnota ter afweging.

## **Beschrijving**

---

### **Inleiding**

Steenwijkerland maakt als een van de 22 gemeenten deel uit van de Regio Zwolle. In 2018 heeft de samenwerking een schaa sprong gemaakt met een nieuwe koers, waarin aanvullend op de economische samenwerking meer opgavengericht werd samengewerkt op de thema's arbeidsmarkt, bereikbaarheid, energie en leefomgeving.

In 2020 werd de regionale samenwerking door het Rijk erkend en bekrachtigd met de Regio Deal, in 2021 benoemd als NOVI-gebied en in 2022 met de aanwijzing tot één van de 17 landelijke NOVEX-gebieden: de klimaatbestendige groeiregio Zwolle. In de bijlage delen we net als voorgaande jaren het jaarverslag van Regio Zwolle, dit keer het Jaarverslag 2022. In het jaarverslag wordt de balans opgemaakt, het document geeft een overzicht van de resultaten van 2022 op het gebied van economie, human capital, leefomgeving, bereikbaarheid en energie. Bovendien geeft dit document een doorkijk naar 2022 en verder. (Zie bijlage 2: Jaarverslag 2022 Regio Zwolle)

Voor de periode 2024-2028 heeft de regio een ambitieuze meerjarige agenda opgesteld met een daaraan gekoppelde agenda. In deze agenda stellen we één perspectief vast waar we de komende jaren aan werken. Een perspectief dat leidt tot een regio waar het goed wonen, werken, leren en recreëren is en blijft. Waar de brede welvaart blijvend op een hoger niveau ligt. Een basis om als één regio op te trekken naar het Rijk en Europa. Dat doen we aan de hand van enkele Uitvoeringslijnen:

- Economie
- Arbeidsmarkt
- Duurzaam groeien en leefkwaliteit
- Versterken bereikbaarheid DUS
- Public Affairs en communicatie
- Regio Zwolle Bureau

### **Gewenst resultaat**

Steenwijkerland is betrokken en heeft ambities op het gebied van de bovenstaande uitvoeringslijnen en dit willen we graag continueren. De komende jaren zijn er enkele kansen die we hopen te benutten. De thema's economie en arbeidsmarkt lenen zich voor een regionale aanpak, we doen al actief mee, maar zien kansen om onze lokale arbeidsmarktaanpak door te ontwikkelen. Een concreet voorbeeld hiervan is NExT, een van de projecten uit het Actieplan Werk(t) (een initiatief van 3 bedrijven uit Steenwijkerland, waar nu een grote groep bedrijven bij zijn aangesloten), waar we kansen zien om deze regionaal een plek te geven.

Op het gebied van RO lopen er regionaal enkele zaken; zo wordt er een regionale economische visie opgesteld. Ook op de andere onderdelen zijn we vanuit de Verstedelijkingsstrategie betrokken (regionale sponsstrategie, ontwikkeling spoorzone). We hebben de regio nodig voor de gewenst schaalgrootte om deze onderwerpen op te pakken. Niet alleen vanuit de beschikbare kennis, ook voor de lobby naar het Rijk/de Ministeries/Europa en dus het aanboren van fondsen.

En uiteraard kost de instandhouding van een regionale samenwerking en deze actief 'in de markt te zetten' geld in de vorm van het Regio Zwolle bureau en Public Affairs/Communicatie.

Bovenstaande thema's zijn gemeentegrens overschrijdend en ook voor ons van belang. Door mee te doen kunnen ook onze ambities en doelstellingen gerealiseerd worden. Deze programmalijnen vormen de basis voor de nieuw op te stellen Regio Deal. We willen meedoen aan deze regiodeal, om de brede welvaart in ons gebied te stimuleren.

### **Argumenten**

#### **1.1. Juiste schaalniveau voor grotere regionale opgaven**

Maatschappelijke opgaven en crises volgen elkaar razendsnel op. Zo raakt de oorlog in Oekraïne onze economie, de urgentie van verduurzaming van de economie groeit, er is een nijpend tekort aan personeel in verschillende sectoren en de druk op de ruimte neemt toe: er zijn in onze regio extra arbeidsplaatsen en tienduizenden woningen extra nodig, die ook nog eens goed bereikbaar moeten zijn, voor duurzame energieopwekking zullen gebieden gevonden moeten worden, de beschikbare werklocaties in de regio raken op en een vitaal platteland en gezonde toekomst voor agrariërs zijn cruciaal voor onze regio. Om slagvaardig te werken aan een de ambities of aan een oplossing voor

maatschappelijke opgaven pakken we deze grote thema's regionaal op. Dit sterkt bovendien de lobby richting het Rijk en Europa, wanneer we als een regio optrekken.

### 1.2. De afgelopen jaren heeft Regio Zwolle al veel opgeleverd

We zijn als Steenwijkerland een sterke partner in Regio Zwolle, want we zijn op enkele thema's actief deelnemend. Dat zorgt voor zichtbaarheid, korte lijnen en kansen die we vanuit de regio kunnen verzilveren. Daarbij halen we uit de regio, maar we zijn ook bereid om te brengen. Zo heeft Steenwijkerland heeft zich de laatste jaren actief ingezet op het gebied van arbeidsmarkt; resultaat is 198 inwoners die ondersteund zijn vanuit het regionale ontwikkelfonds (Groeï Vooruit) van werkloosheid naar werk of van werk naar werk. Er zijn 47 Steenwijkerlands werkgevers die gezamenlijk voor 123 werknemers financiering hebben aangevraagd voor om-, her- en bijscholing. Daarnaast hebben enkele projecten uit het Actieplan Werk(t) financiële ondersteuning gekregen uit het ontwikkelfonds, zoals de projecten Stapelbanen en het Horeca College. Met ons Actieplan Werk(t) lopen we op het gebied van arbeidsmarkt/menselijk kapitaal voorop in de regio.

Bovendien hebben we bij de vorige tranche van de Regio Deal voor twee projecten een bijdrage ontvangen. Voor Station Steenwijk een bedrag van 1,75 miljoen en voor het European Wetland Centre 2 miljoen. Ook hebben we in regio verband een Verstedelijkingsstrategie opgesteld en werken we aan een ontwikkeling van Spoorzone Steenwijk. Ook zorgen we regionaal voor extra dienstverlening aan onze ondernemers (met een piek tijdens de Coronacrisis) via de Regio Zwolle Brigade. Ook is er een groep ondernemers die gebruik maakt van de dienstverlening van Kennispoort (voor alle ondernemers toegankelijk), die ondernemers kosteloos kan ondersteunen bij startend ondernemerschap, innovatie en vernieuwing, internationaal ondernemen, bedrijfsopvolging, financiële vraagstukken, duurzaamheid en circulariteit. Kennispoort kan ondernemers helpen met expertise die we als gemeente zelf niet in huis hebben.

### 1.3. Deze agenda geeft kansen om onze ambities waar te maken

Op 21 maart jl. heeft Regio Zwolle tijdens een werkvergadering uitleg gegeven over de regio en wat de regio doet. Bovendien is er verteld op welke manier Steenwijkerland profiteert van deze regionale samenwerking omdat we op verschillende onderdelen actief mee doen. De nieuwe ambitieuze agenda zorgt ervoor dat we de komende jaren een stap verder kunnen, ook in onze ambities. Het feit dat Regio Zwolle in dit najaar meedoet in een nieuwe tranche voor een Regio Deal biedt kansen voor Steenwijkerland om met een of meer projecten kans te maken op een bijdrage van het Rijk. Ook wordt er in regionaal verband een ruimtelijke economische visie opgesteld die overheden moet helpen bij ruimtevragen over o.a. bedrijventerreinen en campusontwikkeling. Daarnaast zien we kansen om arbeidsmarktprojecten door te ontwikkelen en eventueel permanent een plek te geven in de regio. Daarnaast zijn we al gestart om in de regio een uitwerking te maken van de verstedelijkingsstrategie en de daaruit voortkomende uitwerking van station Steenwijk (+ inzet programmamanager vanuit de regio) als karakteristieke stationsomgeving.

## **Kanttekeningen en risico's**

1.1 Om de regionale en onze lokale ambities in dit geheel waar te maken is er uitvoeringskracht nodig. Regionale kansen betekent ook de bereidheid om hier capaciteit en evt. cofinanciering in te willen investeren.

1.2. In regionaal verband zijn er verschillende programma's, initiatieven en kansen voor onze ondernemers en inwoners. Naast de communicatie van Regio Zwolle schenken we hier lokaal ook aandacht aan. Op social media, via onze accountmanagers en ook via de ondernemersverenigingen. We zien dat daar nog meer winst te behalen is, belangrijk is dus ook dat we de komende periode blijven communiceren en informeren over Regio Zwolle en wat ze doen.

1.3. Een brede regionale samenwerking vraagt om focus, we kunnen niet op alle thema's even intensief samenwerken. Als we ons op enkele thema's focussen levert dit het meeste op. Op meerder thema's hebben we ambities. Dit is ook de reden dat we de raad willen vragen om hierin mee te denken.

## Duurzaamheid en social return

De nieuwe agenda is gebaseerd op het bereiken van 'Brede Welvaart'. Brede welvaart gaat over het **welzijn van inwoners**. Welzijn wordt niet alleen bepaald door traditionele, economische, indicatoren van welvaart. Uiteenlopende zaken als leefomgeving, het kunnen voorzien in het levensonderhoud, gezondheid, veiligheid, de mogelijkheden tot persoonlijke ontplooiing en het onderhouden van sociale contacten, maar ook om andere zaken waar mensen waarde aan hechten, zoals het behoud van biodiversiteit, duurzaamheid of rechten voor groepen inwoners waar iemand zelf niet toebehoort. Duurzaamheid en social return is daar een onderdeel van.

## Financiële toelichting

Op dit moment betalen we voor Regio Zwolle € 4,25 per inwoner. Dat is een basisbijdrage van 2,45 euro per inwoner en een extra bijdrage voor de Human Capital Agenda van 1,80 euro (die loopt tot en met 2023).

De nieuwe agenda zorgt voor een verhoging van de bijdrage met een ingroeimodel, waarbij er onderscheid gemaakt wordt tussen een verplichte basisstructuur en opgavegericht werken op basis van 'coalition of the willing'.

### *Basisbijdrage*

Basisbijdrage wordt ingezet voor: 1) Kennisontwikkeling en onderzoek, 2) Public affairs, 3) Communicatie en 4) Regio Zwolle Bureau (t.b.v. netwerksamenwerking) 2

De bijdrage is berekend op 2,37 euro per inwoner, uitgaande van het aantal inwoners Regio Zwolle in 2024. Jaarlijks wordt deze bijdrage opgehoogd door middel van 1) toepassen van een inflatiecorrectie en 2) groei van inwonersaantallen. Het stijgt naar een bedrag van 3.10 euro per inwoner in 2027.

### *Opgavegericht werken – bijdrage*

Op de vier programmalijnen kunnen gemeenten instappen op de zogenaamde coalitions of the willing. Je stapt in en meedoen is dan niet vrijblijvend. We werken daarbij aan programma's en projecten om de gestelde doelen te realiseren. Gemeenten kunnen meedoen aan de thema's:

- 1) Economie
- 2) Arbeidsmarkt
- 3) Duurzame groei en leef kwaliteit
- 4) Bereikbaarheid Daily Urban System

Als we als gemeente meedoen aan alle 4 thema's is dit 4,59 euro per inwoner. Je kunt in stappen per thema.

Tijdens de perspectiefnota zal er een claim voorliggen voor de basisbijdrage structureel voor de komende 4 jaar. En de opgave-gerichte bijdrage wordt incidenteel meegenomen voor de jaren 2024-2026, voor de raad ter afweging.

## Communicatie en participatie

Voor u ligt een ambitieuze agenda om als regio te gaan professionaliseren. We gaan graag mee in de ambities om ook als Steenwijkerland daar de vruchten van te kunnen plukken. Om daar lokaal goed op in te spelen zetten we ons dit jaar in om een Regionale Economische Agenda op te stellen voor onze gemeente. Waarbij we samen met ondernemers en andere betrokkenen een agenda opstellen aan de hand van een aantal thema's. Daar maken we ook de koppeling met deze meerjarige agenda om lokaal invulling te geven aan de thema's die regionaal spelen. Dit moet Regio Zwolle en wat daar gebeurt dichterbij ondernemers en inwoners brengen. En zo onderzoeken we de kansen die er regionaal zijn en hoe we die lokaal kunnen benutten en ook gebruik te maken van de dienstverlening, lobby en financieringsmogelijkheden die Regio Zwolle kan bieden.

Wanneer dit vorm krijgt nemen we de raad mee in dit proces en de uitkomsten.

## **Uitvoering en planning**

Voor het proces van totstandkoming en vaststellen van deze agenda is er een planning vanuit de regio gedeeld met een aantal mijlpalen. Deze planning was niet sluitend met de wens van het college om de raad hierin te betrekken en een adviesvraag neer te leggen.

De afgelopen maanden hebben wij namens Steenwijkerland dan ook veelvuldig zowel individueel als in sub-regionaal verband signalen naar Regio Zwolle gezonden. Hiermee hebben we een aantal dingen bereikt. Zo is de financiële paragraaf in de agenda een stuk uitgebreid, omdat we graag zien hoeveel geld er naar welk thema gaat en wat de regio daarvoor wil gaan bereiken. Tevens is de vaststelling van de agenda vertraagd, de originele planning was niet haalbaar voor gemeenten die zorgvuldig kennis willen nemen van de agenda en tevens de raad goed willen informeren. En om goed te communiceren richting de raden organiseer de klankbordgroep raden en staten van Regio Zwolle tevens een viertal bijeenkomsten in de regio om raads- en statenleden op hoofdlijnen te informeren over de meerjarige agenda, als vervolg op de bijeenkomst van 20 januari.

Op het moment dat de agenda regionaal is vastgesteld door colleges en raden worden de uitvoeringslijnen verder uitgewerkt. Vervolg is dat er ook regionaal wordt gewerkt aan een nieuwe tranche voor de Regio Deal.

## **Is het besluit openbaar?**

Ja

## **Besluit**

---

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

Na kennis genomen te hebben van de inzet die we de afgelopen jaren hebben gehad binnen Regio Zwolle en de ambities die we hebben voor de komende jaren, vraagt het college de raad om advies. Om het college van advies te voorzien op de volgende vragen met betrekking tot de nieuwe meerjarige agenda van de Regio Zwolle.

1. Bent u het als gemeenteraad ermee eens dat deze ambitieuze agenda ons helpt op gemeenteverstijgende thema's?
2. Kijkend naar de verschillende (opgave-gerichte) thema's, waar moeten we ons als Steenwijkerland op focussen?
3. Wat moet deze ambitieuze samenwerking opleveren?